

OMBUDSMAN
METROPOOL AMSTERDAM

Begroting 2023

Inclusief eerste begrotingswijziging 2022

Inhoud

1. Inleiding	2
2. Beleidsbegroting 2023.....	3
2.1 Onderzoeksprogramma's.....	3
2.1.1 Doelstelling Ombudsman Metropool Amsterdam.....	3
2.1.2 Overzicht van verschillende typen onderzoek	3
2.1.3 Voortgangsbewaking	4
2.2 Paragrafen.....	4
2.2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	4
2.2.2 Financiering	5
2.2.3 Bedrijfsvoering	5
3. Financiële begroting 2023	7
3.1 Programmabegroting 2023.....	7
3.2 Toelichting op de programmabegroting 2023.....	7
3.3 Specificatie naar taakvelden.....	9
3.4 Investeringsbegroting	10
3.5 Uiteenzetting financiële positie	10
4 Eerste begrotingswijziging 2022.....	14
4.1 Toelichting eerste begrotingswijziging 2022	14
4.2 Overzicht eerste begrotingswijziging 2022.....	15

1. Inleiding

De Ombudsman Metropool Amsterdam (OMA) is een lokale ombudsvoorziening voor de gemeenten Amsterdam, Almere, Zaanstad, Amstelveen, Diemen, Landsmeer, Waterland en de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland en Vervoerregio Amsterdam.

Missie

De OMA voert (onafhankelijk) onderzoek uit naar de behandeling van klachten door de aangesloten (gemeentelijke) instanties. Het gaat hierbij om klachten in de breedste zin van het woord (elke uiting van ongenoegen) waarbij de gemeente wel in eerste instantie de kans moet krijgen om de klacht zelf op te lossen. Indien burgers of ondernemers ontevreden zijn over de behandeling van de klacht, dan kunnen zij zich in tweede instantie tot de Ombudsman wenden. Aan de hand van de ontvangen klachten en maatschappelijke signalen houdt de Ombudsman de gemeenten een spiegel voor en doet aanbevelingen met als doel de gemeentelijke dienstverlening naar een hoger niveau te tillen, waarbij oog voor het burgerperspectief centraal staat.

Begroting 2023 en de eerste begrotingswijziging 2022

In dit document wordt de begroting 2023 en de eerste begrotingswijziging 2022 (ingedeeld conform het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten – BBV) behandeld. De begroting bestaat uit een beleidsbegroting en financiële begroting. In de beleidsbegroting wordt een toelichting gegeven op het werk van de Ombudsman en zijn de voorgeschreven paragrafen opgenomen betreffende het weerstandsvermogen, de financiën en de bedrijfsvoering. In de financiële begroting is tevens de meerjarenbegroting voor de periode 2023 – 2026 opgenomen. De oorspronkelijk vastgestelde begroting 2022 is geactualiseerd. Met de begrotingswijziging worden de oorspronkelijk begrote bijdragen van alle aangesloten gemeenten verhoogd. Het gaat hierbij om een indexatie van de bijdragen, conform artikel 14 lid 5 van de Gemeenschappelijke Regeling Ombudsman Metropool Amsterdam (hierna: GROMA). Tevens worden de bestemmingsreserves aangesproken voor investering in de ICT en voor het opzetten van een Ombudsacademie.

Vaststellingsprocedure van de begroting

Op grond van artikel 13 van de GROMA stelt de Ombudsman zelf jaarlijks de begroting voor het volgende kalenderjaar vast. De Ombudsman maakt werkafspraken met de deelnemers over de toezending van de conceptbegroting en het al of niet kunnen uitbrengen van zienswijzen. Nu de bijdragen van de overige deelnemers (niet zijnde gemeente Amsterdam) vaststaan dient de (wettelijk verplichte) mogelijkheid tot het uitbrengen van een zienswijze door een deelnemer geen zinvol doel. Het versturen van conceptbegrotingen en het verplicht in de gelegenheid stellen van een deelnemer om een zienswijze uit te brengen is daarnaast een administratief zeer zware procedure bij een gemeenschappelijke regeling met een groot aantal deelnemers. De Ombudsman maakt daarom onderlinge afspraken met de deelnemers hoe hier praktisch beter mee om gegaan kan worden. Na vaststelling wordt de begroting aan de Gedeputeerde Staten van Noord-Holland en aan de deelnemers gestuurd. De begroting wordt uiteindelijk ook op de website van de Ombudsman gepubliceerd. De Ombudsman heeft de begroting 2023 vastgesteld op een lastentotaal van €2.538.848. Het lastentotaal van de begroting 2022 na eerste wijziging is vastgesteld op €2.634.960.

Amsterdam, 22 juni 2022

Munish Ramlal
Ombudsman Metropool Amsterdam

2. Beleidsbegroting 2023

2.1 Onderzoeksprogramma's

2.1.1 Doelstelling Ombudsman Metropool Amsterdam

De Ombudsman is een tweedelijns klachtinstantie en heeft een toezichthoudende rol als het gaat om de kwaliteit van de klachtbehandeling door de (aangesloten) gemeenten. Burgers en ondernemers die zich onvoldoende door de gemeente gehoord voelen kunnen, nadat ze hierover eerst bij de gemeente hebben geklaagd, bij de Ombudsman hun beklag indienen. De Ombudsman kan in die hoedanigheid gezien worden als een noodvoorziening. Naar aanleiding van ingekomen signalen en/of verzoeken schrijft de Ombudsman rapporten of rapportbrieven met daarin aanbevelingen richting de gemeenten.

De Ombudsman vindt het belangrijk dat de overheid een klacht deskundig behandelt en zaken niet op zijn beloop laat. De gemeente moet vaardig communiceren met burgers en zeker bij klachten nagaan waarom iemand klaagt. Dat betekent: actief luisteren en het gesprek aangaan; maatwerk toepassen waar nodig; denken vanuit de bedoeling van beleid en regels en niet eenzijdig formeel-juridisch handelen; de moed hebben om te leren van klachten; de wijsheid ontwikkelen om goed te besturen.

De Ombudsman maakt globaal onderscheid tussen drie verschillende typen klachten of problemen. Zo zijn er incidenten, eenmalige fouten die om een snelle oplossing door de gemeente vragen. Problemen die veroorzaakt worden door tekortkoming in de structuur en cultuur van de gemeente vragen om een andere en veel intensievere benadering. Tot slot richt de Ombudsman zich op transformatie, een fundamentele verandering van de rol en positie van het openbaar bestuur. Hiermee levert de Ombudsman een bijdrage aan het steeds beter functioneren van de overheid voor iedereen, en daarmee aan het vertrouwen dat mensen in de overheid stellen.

2.1.2 Overzicht van verschillende typen onderzoek

De Ombudsman kent verschillende typen onderzoeken. Onderzoeken naar aanleiding van ingekomen casuïstiek vormt de bulk van het werk. Het gaat hierbij om verzoeken van burgers of ondernemers, waarbij de gemeente niet of in onvoldoende mate op (soms ernstige) klachten reageert. Het kan dan gaan om klachten waarbij de gemeente de klacht niet conform de Algemene wet bestuursrecht heeft afgehandeld (proces), maar ook om klachten waarbij de gemeente niet op de inhoud van de klacht heeft gereageerd of waarbij is sprake is van een onbehoorlijke of ondeugdelijk gemotiveerde reactie op de klacht.

Een ander type onderzoek betreft het onderzoek uit eigener beweging. De Ombudsman kan zonder concrete casus een onderzoek starten naar de wijze waarop de gemeente haar dienstverlening heeft ingericht.

Tot slot hanteert de Ombudsman een jaaragenda (Ombudsagenda). Op de Ombudsagenda staan thema's waar de Ombudsman in een bepaalde periode specifiek de aandacht op wil vestigen, welke doelen hij daarbij voor ogen heeft en welke strategie daar het beste bij past. Omdat de thema's en de krachtenvelden zo verschillend van aard zijn er ook verschillen in doelstelling per thema. Bij het ene thema kan de Ombudsman zich meer praktisch en probleemoplossend opstellen, bij een ander thema wenst de Ombudsman een onderwerp op de agenda van de gemeente te krijgen door verhalen (van burgers) te vertellen. Bij weer een ander thema is er al zoveel deskundigheid voor handen en is de betrokkenheid van de Ombudsman vooral activerend van aard. De Ombudsagenda wordt gepubliceerd op de (nieuwe) website van het bureau.

2.1.3 Voortgangsbewaking

De Ombudsman brengt, afhankelijk van de uitkomsten van een onderzoek, rapportages of rapportbrieven uit met daarin aanbevelingen richting de gemeenten. De Ombudsman vraagt in eerste instantie de gemeenten zelf om de opvolging van de toezeggingen (naar aanleiding van de aanbevelingen) te monitoren. Indien de toezeggingen van de gemeente onvoldoende concreet zijn of maatregelen zichtbaar uitblijven (bijvoorbeeld omdat klachten hierover bij de Ombudsman blijven binnenstromen) zal de Ombudsman de raad van de betrokken gemeente hierover informeren.

2.2 Paragrafen

Het Besluit begroting en verslaggeving provincies en gemeenten (BBV) is ook van toepassing op de Ombudsman Metropool Amsterdam. Het BBV schrijft voor dat er een aantal paragrafen moeten worden opgenomen in de beleidsbegroting waarin de beleidslijnen zijn vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten. Wij beperken ons tot paragrafen over het weerstandsvermogen en de bedrijfsvoering.

2.2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Sinds 2014 voorziet de GROMA in de mogelijkheid een positief resultaat toe te voegen aan de algemene reserve om een buffer op te bouwen van 10% van de totale bijdragen van alle deelnemer. Indien er sprake is van een overschrijding van de begroting dient deze reserve als eerste aangesproken te worden. De verwachting is dat in 2023 de algemene reserve niet aangesproken hoeft te worden omdat inkomsten en uitgaven in balans zijn.

Het financieel risicomanagement beleid van de Ombudsman richt zich onder andere op het kunnen opvangen, voorkomen en beperken van tegenvallers in het jaarrekening resultaat door risico's op korte termijn. Een zgn. breder risicoprofiel wordt opgesteld, waarbij rekening gehouden wordt met niet-financiële (interne en externe) risico's, bijvoorbeeld op het gebied van ICT, integriteit, informatie en archiefbeheer, veiligheid etc. Vanzelfsprekend wordt ook gekeken naar de te nemen beheersmaatregelen.

De financiële risico's voor de Ombudsman zijn vooralsnog beperkt. De belangrijkste kostenpost is het personeel dat in dienst is bij de gemeente Amsterdam en beschikbaar wordt gesteld aan de Ombudsman. Langdurige ziekte van personeel is een risico voor een kleine organisatie als de Ombudsman. Om dat risico af te dekken is de afspraak gemaakt dat de kosten voor personeel dat langdurig ziek is, niet meer volledig (maximaal voor de duur van 6 maanden) ten laste komen van het budget van de Ombudsman. De daarna beschikbaar komende middelen kan de Ombudsman dan inzetten voor vervangende personele capaciteit.

Wat betreft de inkomsten bestaat er enig risico wat betreft de bijdragen van de overige deelnemende gemeenten. Die inkomsten maken echter een relatief klein gedeelte uit van de totale inkomsten. Bij uittreding van een van de overige deelnemende gemeenten is in de Gemeenschappelijke Regeling bepaald dat dit ruim van tevoren meegedeeld moet worden en dat de financiële gevolgen van de uittreding voor rekening van de uittredende gemeente zijn.

Verder geldt dat de prijspeilstijgingen en inflatie in 2023 een belangrijk risicofactor vormt.

Hieronder is de voorgeschreven tabel inzake financiële kengetallen – voor zover relevant voor Ombudsman – opgenomen.

Tabel 2.1– verloop van de kengetallen (solvabiliteitsratio en netto schuldquote)

	jaarrekening 2021	Begroting 2022 (na 1e wijziging)	Begroting 2023	meerjaren raming 2024	meerjaren raming 2025	meerjaren raming 2026
Solvabiliteitsratio	39%	51%	51%	51%	51%	51%
Netto schuldquote	-16%	-9%	-9%	-9%	-9%	-9%
Incidentele /structurele exploitatie ruimte	0%	0%	0%	0%	0%	0%

De solvabiliteitsratio geeft aan in welke mate de bezittingen (vaste en vlottende activa) zijn gefinancierd met eigen vermogen (algemene reserve en bestemmingsreserve). De solvabiliteitsratio ligt naar verwachting rond de 51%. Dit duidt op een goede solvabiliteitspositie.

Een netto schuldquote is een kengetal waarbij een relatie wordt gelegd tussen de netto schulden en de jaarlijkse totale baten. Voor dit verhoudingsgetal geldt: hoe lager hoe beter. Een negatieve netto schuldquote weerspiegelt dat aan het eind van ieder jaar de verwachte vorderingen hoger zijn dan de verwachte schulden.

Voor wat betreft de structurele exploitatie ruimte geldt dat verwacht wordt dat de structurele inkomsten en structurele uitgaven in balans zullen zijn. Dat maakt dat de structurele exploitatie ruimte is 0% wordt geraamd.

2.2.2 Financiering

De Ombudsman financiert de lopende exploitatie met de ontvangen bijdragen van de deelnemende gemeenten en de opgebouwde reserves. De Ombudsman heeft geen langlopende leningen aangetrokken voor de financiering van de vaste materiële activa. De financiering vindt plaats met bestemmingsreserves. De Ombudsman heeft een eigen bankrekening. Als gevolg van de Regeling schatkist-bankieren decentrale overheden wordt deze bankrekening dagelijks door Treasury van de gemeente Amsterdam aangezuiverd of afgeroomd waardoor het banksaldo dagelijks op nul euro uitkomt. Door het afkomen of aanzuiveren ontstaat een rekening-courantverhouding met de gemeente Amsterdam. Deze wordt verantwoord onder de overlopende activa.

2.2.3 Bedrijfsvoering

Personeelszaken

De medewerkers van het bureau van de Ombudsman zijn ambtenaren in dienst van de gemeente Amsterdam. In januari 2020 is de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) van kracht geworden en is eveneens van toepassing op de medewerkers van het bureau. Daarnaast geldt de cao-gemeenten en personeelsregeling gemeente Amsterdam. De Ombudsman overlegt regelmatig met de personeelsadviseur van Personeel en Organisatieadvies van de gemeente Amsterdam om te toetsen of het personeelsbeleid binnen de kaders blijft van de cao / personeelsregeling en tegelijkertijd de onafhankelijkheid van het instituut Ombudsman waarborgt.

In de rechtspositieregeling en het bevoegdhedenbesluit van de Ombudsman zijn onder andere afspraken gemaakt ten aanzien van personele kwesties. De Ombudsman hecht veel waarde aan de (persoonlijke) ontwikkeling van zijn medewerkers, zowel individueel als collectief. Voor medewerkers wordt daarom budget gereserveerd voor (individuele of groeps-) opleidingen en cursussen. Daarnaast hebben zij toegang tot de opleidingen en cursussen die aangeboden worden via de Amsterdamse School.

Integriteit

Gezien het bovenstaande is de gedragscode voor ambtenaren van de gemeente Amsterdam ook van toepassing op medewerkers van de Ombudsman. Ter bewustwording worden er integriteitsbijeenkomsten en/of trainingen voor medewerkers georganiseerd. Waar nodig wordt daarvoor de ondersteuning van Bureau Integriteit gevraagd. De Ombudsman biedt medewerkers verder de mogelijkheid om gebruik te maken van een vertrouwenspersoon.

Financiële zaken

De Ombudsman maakt gebruik van de diensten van directie Financiële Dienstverlening van de gemeente Amsterdam. Het financieel beheer is bij deze directie belegd en er is ondersteuning in de vorm van een financieel adviseur die de Ombudsman helpt bij het opstellen van onder meer de jaarrekening en de begroting. De jaarrekening van de Ombudsman wordt conform de gemeenschappelijke regeling gecontroleerd door de auditdienst van de gemeente Amsterdam (ACAM).

Automatisering en informatisering

Begin 2016 is de Ombudsman overgestapt op een volledig digitaal registratiesysteem. Hiermee is het mogelijk gemaakt om in veel sterkere mate digitaal te werken. In 2021 is besloten dit systeem te vervangen, om zodoende aansluiting te zoeken bij de laatste beveiligingsnormen. Het nieuwe systeem wordt uiteindelijk in 2022 uitgerold en is naar verwachting uiterlijk in Q3 van 2022 volledig in werking. Bij de implementatie van dit systeem wordt de Ombudsman ondersteund door de afdeling ICT van de gemeente Amsterdam. De Ombudsman maakt verder gebruik van de ICT-infrastructuur van de gemeente Amsterdam (Amsterdamse Digitale Werkplek) en de daarmee samenhangende beveiligingsvoorzieningen en hosting.

In 2022 wordt tevens een eigen intranet opgezet om informatie- en kennisdeling tussen personeelsleden verder te bevorderen nu het hybride werken de norm is geworden. Het intranet zal tevens gebruikt worden ter verbetering van het inwerkproces van nieuwe medewerkers en bevat tools om het projectmatig werken te ondersteunen.

Ook zal in 2022 een nieuwe website gelanceerd worden die toegankelijker is en meer informatie bevat dan de oude website. De website zal zich ook niet alleen meer richten op burgers, maar ook tips en informatie bevatten die voor professionals binnen de gemeenten te gebruiken zijn.

Wet open overheid (Woo)

De Wet open overheid (Woo), in werking getreden op 1 mei 2022, regelt het recht op informatie over alles wat de overheid doet. Het is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Daar waar de Wob niet toezag op organisaties zoals de Ombudsman geldt dit wel voor de Woo.

Binnen de organisatie is een contactpersoon aangewezen die Woo-verzoeken in behandeling neemt en er zorg voor draagt dat binnen vier weken een reactie volgt. Het beleid bij de Ombudsman is dat rapporten en rapportbrieven, jaarverslagen, jaarrekeningen per definitie (waar nodig, geanonimiseerd) op de website van de Ombudsman worden gepubliceerd (actieve openbaarmaking). Er worden nog nadere stappen genomen om systemen en werkprocessen dusdanig in te richten zodat de openbaarmaking op een goede manier wordt uitgevoerd.

3. Financiële begroting 2023

In dit hoofdstuk is de programmabegroting 2023 opgenomen inclusief de meerjarenbegroting 2023-2026.

3.1 Programmabegroting 2023

Het programma van de Ombudsman Metropool Amsterdam bestaat uit het voeren van de ombudsfunctie, conform hoofdstuk 9 (titel 9.2) van de Algemene wet bestuursrecht en conform de Gemeenschappelijke regeling Ombudsman Metropool Amsterdam. Deze functie wordt uitgevoerd voor een zevental aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten zijnde: Amsterdam, Amstelveen, Zaanstad, Almere, Diemen, Waterland, Landsmeer. De functie wordt tevens uitgevoerd voor de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland en de Vervoerregio Amsterdam.

Tabel 3.1 – Overzicht van begrote baten en lasten 2023 (inclusief begroting 2022 na 1^e wijziging)

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022 (na 1e wijziging)	Begroting 2023
Baten			
Bijdrage Gemeente Amsterdam	2.332.143	2.303.140	2.383.475
Bijdrage andere gemeenten	154.188	151.820	155.373
Overige baten	112.907	0	0
Totale baten	2.599.238	2.454.960	2.538.848
Lasten			
Personeel	1.976.463	2.123.916	2.149.185
Inhuur	38.500	0	0
Overige personeelskosten	32.665	40.760	41.714
Huisvesting	171.915	131.142	134.211
ICT	124.921	209.839	127.761
Materieel overige	81.310	116.514	73.188
Kapitaallasten	12.789	12.789	12.789
Totale lasten	2.438.563	2.634.960	2.538.848
Saldo van Baten en Lasten	160.675	-180.000	0
Mutatie reserves		180.000	
Resultaat	160.675	0	0

Het BBV schrijft voor dat ook gemeenschappelijke regelingen inzicht moeten geven in de voorgeschreven taakvelden. In paragraaf 3.3 is daarom een overzicht opgenomen van baten en lasten naar taakvelden.

3.2 Toelichting op de programmabegroting 2023

Baten

Bijdragen gemeente Amsterdam en overige gemeenten

In de gemeenschappelijke regeling is de jaarlijkse bijdrage van de deelnemende gemeenten vastgesteld. De bijdragen worden jaarlijks nominaal geïndexeerd conform het percentage voor personele lasten uit de begrotingscirculaire van de Gemeente Amsterdam. Dit percentage is voor 2023 berekend op 3,6%.

Overige baten

De Ombudsman kan incidenteel inkomsten genereren, door bijvoorbeeld op verzoek van gemeenten of andere organisaties presentaties/ gastcolleges of cursussen te verzorgen. De omvang van dit soort activiteiten is echter uiterst beperkt. Voor 2023 wordt niet verwacht dat hieruit daadwerkelijke enige inkomsten zullen voortvloeien.

Lasten

Personeelslasten

Onder deze post vallen de totale loonkosten voor het bureau. Het gaat hierbij om de loonkosten van zowel de Ombudsman, plaatsvervangend Ombudsman als alle medewerkers die vast of tijdelijk in dienst zijn. Ook loonkosten van medewerkers die vanuit een andere afdeling van Amsterdam bij de Ombudsman zijn gedetacheerd vallen hieronder. Salariskosten van extern ingehuurd medewerkers vallen hier juist niet onder. Kosten hiervan worden geboekt onder de post *Inhuur*. Er worden in 2023 geen grote wijzigingen in het vaste personeelsbestand verwacht. De personeelslasten zullen naar verwachting echter stijgen ten gevolge van cao gerelateerde loonsverhogingen, daarbij wordt het indexcijfer van 3,6% gehanteerd.

Inhuur

Jaarlijks stelt de Ombudsman een zgn. Ombudsagenda op. Het gaat hierbij om grotere projecten of themaonderzoeken waarvoor soms externen ingehuurd worden vanwege hun specifieke deskundigheid, expertise of puur ter ondersteuning van het onderzoek. De Ombudsagenda voor 2023 wordt pas in het derde kwartaal van 2022 opgesteld. Vooralsnog wordt niet verwacht dat externe ondersteuning noodzakelijk zal zijn.

Overige personeelskosten

De overige personeelslasten hebben betrekking op het budget voor onder meer opleidingskosten en kosten voor sociale activiteiten voor (al) het personeel.

ICT-kosten

In 2022 gaat de Ombudsman over naar een nieuw ICT-systeem. De hostingkosten zullen door aanschaf van het nieuwe systeem naar verwachting lager uitvallen, maar de licentiekosten zullen juist weer duurder zijn (ten opzichte van het oude systeem). Een groot deel van de totale ICT kosten betreft de basis ICT-infrastructuur (werkplekken, thuiswerkfaciliteiten e.d.) die door het bureau bij de gemeente Amsterdam worden afgenomen. De Ombudsman zal in 2022 in gesprek gaan met de gemeente Amsterdam om hierover nadere afspraken te maken. In de begroting van 2023 wordt vooralsnog uitgegaan dat de totale ICT-kosten ongewijzigd zullen blijven en €127.761 zal bedragen.

Huisvesting

Voor 2023 hebben de huisvestingslasten betrekking op voornamelijk huur, servicekosten, verzekering en enkele met de huur van het pand samenhangende kosten.

Overige materiële kosten

Onder deze post zijn de kosten begroot die voor een deel door de gemeente Amsterdam in rekening wordt gebracht voor het voeren van de financiële administratie en ondersteuning met betrekking tot financiën en personeelszaken. Verder zijn onder deze post kosten van voorlichting, vormgeving van documenten / films / podcasts, de accountants en andere kosten die de Ombudsman maakt als in het kader van onderzoeken gebruik wordt gemaakt van bijv. de huur van een vergaderzaal / ruimte, specialistische apparatuur of middelen.

Kapitaallasten

Vanaf 2017 wordt afgeschreven op het geactiveerde meubilair in het kader van de verhuizing uit 2016.

Onvoorzien

In de begroting wordt geen post voor onvoorzien opgenomen.

Resultaat

Het saldo van baten en lasten voor 2023 wordt begroot op € 0. Er wordt derhalve uitgegaan van een sluitende begroting.

3.3 Specificatie naar taakvelden

Op basis van het BBV moeten gemeenschappelijke regelingen ook inzicht geven in de kosten per taakveld. Tevens moet er een specificatie worden opgenomen van de verwachte incidentele baten en lasten en de beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Overzicht toedeling aan taakvelden

Voor OMA zijn de taakvelden ombudsfunctie en overhead van toepassing.¹

Tabel 3.3 – Overzicht van begrote baten en lasten taakvelden

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022 (na 1e wijziging)	Begroting 2023
Baten			
Taakveld Bestuur en ondersteuning	2.599.238	2.454.960	2.538.848
Lasten			
Taakveld 01. Bestuur	1.587.744	1.761.951	1.774.366
Taakveld 04. Overhead	850.819	873.009	764.482
Totaal lasten	2.438.563	2.634.960	2.538.848
Saldo van baten en lasten	160.675	-180.000	-
Toevoegingen en onttrekkingen reserves	-	180.000	-
Resultaat	160.675	-	-

Toerekening personeelslasten aan taakvelden

De Ombudsman Metropool Amsterdam is een platte organisatie, bestaande uit 23 medewerkers – exclusief gedetacheerden en de Ombudsman, inclusief stagiairs. Van de 23 medewerkers houden 18 medewerkers zich volledig bezig met onderzoekstaken. De loonkosten die met deze medewerkers samenhangen worden dan ook toegerekend aan taakveld 01. Bestuur. De loonkosten van de Ombudsman, de manager bedrijfsvoering en het secretariaat wordt volledig toegerekend aan taakveld overhead. Bij inhuur van externe medewerkers worden, afhankelijk van de aard van de werkzaamheden de kosten daarvan toegerekend aan taakveld 01. Bestuur of taakveld 04. Overhead.

¹ Het Iv3 Informatievoorschrift 2022 vermeldt de ombudsman expliciet als een onderdeel van het taakveld 0.1 - Bestuur.

Toerekening overige kosten aan taakvelden

De overige personeelskosten, huisvestingslasten en kapitaallasten worden alle toegerekend aan het taakveld 04. Overhead. Voor overige materiële kosten geldt dat, afhankelijk van de vraag of de kosten direct samenhangen met een onderzoek (denk bijv. aan de huur van specialistisch opname apparatuur) de kosten worden toegerekend aan taakveld 01. Bestuur of taakveld 04. Overhead.

Overzicht incidentele baten en lasten begroting

Voor het begrotingsjaar 2023 zijn er geen incidentele lasten of baten begroot.

3.4 Investeringsbegroting

In onderstaande tabel staat de investeringsstaat van de Ombudsman Metropool Amsterdam.

Tabel 3.4 Investeringsstaat OMA

Materiële vaste activa	Initiële investeringbedrag	Boekwaarde 01/01/2023	Investering of desinvestering	Afschrijvingen in 2023	Boekwaarde 31/12/2023	Afschrijving (lineair)
Meubilair	127.989	51.255	-	12.789	38.466	10 jaar (2017-2026)

Voor 2023 zijn er geen grote investeringen voorzien.

3.5 Uiteenzetting financiële positie

Voor OMA worden voor eind 2022 t/m 2026 de volgende balansen geprognosticeerd.

Tabel 3.5 Overzicht geprognostiseerde balansen (meerjaren)

	2022	2023	2024	2025	2026
<u>Vaste activa</u>					
- Materiële vaste activa	51.255	38.466	25.677	12.888	-
<u>Vlottende activa</u>					
- Vorderingen					
RC-verhouding met niet-financiële instelling	293.336	306.125	318.914	331.703	344.591
- Liquide middelen	-				
- overlopende activa	160.000	160.000	160.000	160.000	160.000
totaal activa	504.591	504.591	504.591	504.591	504.591
<u>Eigen Vermogen</u>					
- Algemene reserve	259.591	259.591	259.591	259.591	259.591
- Bestemmingsreserve					
ICT	-		-	-	-
Ombudsacademie	-		-	-	-
- Nog te bestemmen resultaat		-	-	-	-
<u>Vlottende passiva</u>					
- overlopende passiva	245.000	245.000	245.000	245.000	245.000
Totaal passiva	504.591	504.591	504.591	504.591	504.591

Toelichting op verschillende balansposten

Vaste activa

In 2016 is de Ombudsman verhuisd. Er zijn toen ook investeringen gedaan in het kantoormeubilair (inrichtingskosten). De investeringen worden in overeenstemming met de contractduur van de huurovereenkomst afgeschreven (10 jaar). Het jaarlijkse afschrijvingsbedrag is € 12.789.

Vlottende activa

De verwachte vorderingen aan betreffen onder andere de vordering op de gemeente Amsterdam in verband met door te belasten btw die verrekend kunnen worden met het btw-compensatiefonds en de rekening-courant verhouding met de gemeente Amsterdam. Dat laatste is ontstaan door de verplichting om liquide middelen bij het Rijk te stallen (schatkistbankieren)

De overlopende activa-post heeft betrekking op vooruitbetaalde huurkosten die betrekking hebben op het pand waar de Ombudsman is gehuisvest.

Eigen vermogen

Het verwachte verloop van het eigen vermogen in 2022 en 2023 wordt hieronder nader inzichtelijk gemaakt.

Tabel 3.6 Verloopoverzicht reserves

	31-12-2021 (na resultaat- bestemming)	Begrote mutaties 2022	31-12-2022	Begrote mutaties 2023	31-12-2023
Algemene reserve	259.591	-	259.591	-	259.591
Bestemmingsreserves					
ICT	85.000	-85.000	-		-
Ombudsacademie	95.000	-95.000	-		-
Totaal activa	439.591	-180.000	259.591	-	259.591

Algemene reserve en bestemmingsreserves

De Ombudsman streeft ernaar om een algemene reserve aan te houden van maximaal 10% van de jaarlijkse gemeentelijke bijdragen. Hierdoor kunnen schommelingen in het uitgavenniveau zelf worden opvangen. Investerings worden zoveel mogelijk met eigen middelen gefinancierd. Dit doet de Ombudsman door bestemmingsreserves te vormen.

In 2022 worden de bestemmingsreserves voor ICT en de Ombudsacademie naar verwachting volledig aangesproken. In 2023 worden vooralsnog geen grote investeringen voorzien. Omdat de baten en lasten naar verwachting in balans zijn zal ook de algemene reserve in 2023 niet aangesproken hoeven te worden.

Voorzieningen

Er zijn geen bijzondere uitgaven gepland of omstandigheden bekend waarvoor voorzieningen moeten worden getroffen.

Vaste schulden

De Ombudsman heeft geen langlopende leningen.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

Deze posten bestaan uit crediteuren (facturen nog te betalen) en transitoria (facturen nog te ontvangen). Het gaat hierbij bijv. om de loonkosten van het bureau voor de maand december en facturen die samenhangen met facilitaire diensten die in december geleverd worden.

Tabel 3.7 Meerjarenraming exploitatie OMA

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022 (na 1e wijziging)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten						
Taakveld Bestuur en ondersteuning	2.599.238	2.454.960	2.538.848	2.538.848	2.538.848	2.538.848
Lasten						
Taakveld 01. Bestuur	1.587.744	1.761.951	1.774.366	1.774.366	1.774.366	1.774.366
Taakveld 04. Overhead	850.819	873.009	764.482	764.482	764.482	764.482
Totaal lasten	2.438.563	2.634.960	2.538.848	2.538.848	2.538.848	2.538.848
Saldo van baten en lasten	160.675	-180.000	-	-	-	-
Toevoegingen en onttrekkingen reserves	-	180.000	-	-	-	-
Resultaat			-	-	-	-

Korte toelichting op de meerjarenraming exploitatie OMA

In de meerjarenraming is uitgegaan van een indexatie (op basis van loonkostenontwikkeling) van 3,6% ten opzichte van de begroting 2022. De indexatie heeft vooral effect op de baten (verhoging bijdragen deelnemende gemeenten) en op de lasten (verhoging van loonkosten).

Incidentele baten en lasten

Er zijn vanaf 2023 geen incidentele baten en lasten voorzien.

Structurele onttrekking aan de reserves

Er is geen sprake van structurele onttrekking aan de reserves. Er zijn bestemmingsreserves gevormd waarmee investeringen in de ICT en in het project Ombudsacademie worden gefinancierd. Het gaat hier om een incidentele onttrekking (in 2022) met een totale waarde van € 180.000.

Ontwikkeling EMU-saldo

Het EMU-saldo is het geraamde saldo van de ontvangsten en uitgaven, berekend op transactiebasis overeenkomstig de voorschriften van het BBV. Het verloop van het EMU-saldo is voor de Ombudsman hieronder schematisch opgenomen.

Tabel 3.8 EMU-saldo per einde jaar

	jaarrekening 2021	Begroting 2022 (na 1e wijziging)	Begroting 2023	meerjaren raming 2024	meerjaren raming 2025	meerjaren raming 2026
Exploitatie vóór mutaties reserves	160.675	-180.000	0	0	0	0
Afschrijvingen tlv exploitatie	12.789	12.789	12.789	12.789	12.789	12.789
Investeringen in (im-) materiële activa	0	0	0	0	0	0
EMU-saldo	173.464	-167.211	12.789	12.789	12.789	12.789

In 2021 is er een positief EMU saldo, veroorzaakt door een gerealiseerd positief saldo van baten en lasten (zie jaarrekening 2021 voor nadere toelichting). In 2022 zullen zoals reeds eerder toegelicht

Ombudsman Metropool Amsterdam – Begroting 2023

investeringen worden gedaan in de ICT (begroot € 85.000) en er wordt een Ombudsacademie opgericht (begroot € 95.000). Deze kosten worden onttrokken aan de daartoe gecreëerde bestemmingsreserves. Vanaf 2023 wordt een EMU-saldo van € 12.789 verwacht. Het gaat hierbij om afschrijvingskosten (inrichtingskosten / meubilair).

4 Eerste begrotingswijziging 2022

De oorspronkelijke begroting 2022 is door de Ombudsman op 7 juli 2021 vastgesteld, nadat de commissie AZ en de Amsterdamse gemeenteraad hiervan kennis hadden genomen. Vanwege diverse redenen is er aanleiding om de begroting 2022 te actualiseren. In de volgende paragraaf zal er een toelichting op de begrotingswijzigingen worden gegeven.

4.1 Toelichting eerste begrotingswijziging 2022

Wijzigingen in de reserves

Voor 2021 geldt dat er een bedrag van € 35.000 aan bestemmingsreserves is vastgesteld om de kosten voor investeringen in de ICT te kunnen bekostigen. Door vertraging in de uitrol en implementatie daarvan kan de Ombudsman deze reserves pas in 2022 in te zetten.

De jaarrekening 2021 laat bovendien een positief resultaat zien van € 160.675 voor bestemming. Ook hiervoor geldt dat € 50.000 wordt bestemd voor de investeringen in ICT. Daarmee komt de totale omvang van de bestemmingsreserve voor de ICT in 2022 op € 85.000.

Daarnaast is een bedrag bestemd voor het opzetten van een zgn. Ombudsacademie. Het betreft hier een leerschool voor (o.a.) gemeentebambtenaren, werkzaam op verschillende niveaus (uitvoering, staf, beleid etc.), waarbij het bevorderen van behoorlijk overheidsfunctioneren en preventief onderzoek aan de hand van klachten vanuit de ombudsmanpraktijk en die uit de eerstelijnsklachtbehandeling centraal staat. Het opzetten en inrichten van de academie wordt geraamd op €95.000. De totale omvang van de bestemmingsreserves komt daarmee op €180.000.

De algemene reserve neemt verder toe met een bedrag van € 15.675.

Indexatie bijdragen deelnemende partijen

In de gemeenschappelijke regeling is de jaarlijkse bijdrage van de deelnemende gemeenten vastgesteld. De bijdragen worden jaarlijks nominaal geïndexeerd conform het percentage voor personele lasten uit de begrotingscirculaire van de Gemeente Amsterdam. Ten tijde van het schrijven van de begroting 2022 was het indexatiepercentage nog niet bekend. Het is nu echter duidelijk geworden dat een indexatie van 2,5% doorgevoerd kan worden.

Hogere personeelslasten door cao-ontwikkelingen

Aan de lastenkant geldt dat op het moment van het opstellen van de begroting 2022 onvoldoende inzichtelijk was met welk percentage de loonkosten zouden stijgen. Conform hetgeen hierboven is aangegeven wordt nu uitgegaan van een totale loonkostenstijging van 2,5% voor 2022.

Opzetten Ombudsacademie

Zoals hiervoor reeds is beschreven zal de Ombudsman in 2022 een Ombudsacademie opzetten. Een voorlopige kostenschatting van de materiele lasten van de academie is €45.000. Voor het overige (€ 50.000) zullen de kosten naar verwachting bestaan uit (extra) personeelslasten (in de vorm van tijdelijke medewerkers). De bekostiging van de Ombudsacademie zal vanuit de bestemmingsreserve plaatsvinden.

ICT kosten

De investeringen in de ICT zullen in 2022 daadwerkelijk plaatsvinden. Het gaat hier voornamelijk om initiële implementatiekosten voor de website, het zaaksysteem en het intranet. De bekostiging hiervan zal vanuit de gevormde bestemmingsreserve plaatsvinden.

4.2 Overzicht eerste begrotingswijziging 2022

Programmabegroting

De door te voeren begrotingswijziging laat zich als volgt samenvatten.

Tabel 4.1 – Overzicht begroting 2022 voor en na de begrotingswijziging.

	oorspronkelijke Begroting 2022	Eerste begrotings wijziging 2022	Begroting 2022 (na 1e wijziging)	Begroting 2023
Baten				
Bijdrage Gemeente Amsterdam	2.248.522	54.618	2.303.140	2.383.475
Bijdrage andere gemeenten	148.989	2.831	151.820	155.373
Overige baten		0	0	0
Totale baten	2.397.511	57.449	2.454.960	2.538.848
Lasten				
Personeel	2.023.333	100.583	2.123.916	2.149.185
Inhuur		0	0	0
Overige personeelskosten	40.000	760	40.760	41.714
Huisvesting	128.697	2.445	131.142	134.211
ICT	122.511	87.328	209.839	127.761
Materieel overige	70.181	46.333	116.514	73.188
Kapitaallasten	12.789	0	12.789	12.789
Totale lasten	2.397.511	237.449	2.634.960	2.538.848
Saldo van Baten en Lasten	0	-180.000	-180.000	0
Mutatie reserves		180.000	180.000	
Resultaat	0	0	0	0

Begroting reserves 2022

De eerste begrotingswijziging heeft effect op de reservepositie van de Ombudsman. Het verloop van de reserves in 2022 kan als volgt worden samengevat.

Tabel 4.2 - Overzicht verloop reserves in 2022

	31-12-2021 stand vóór resultaat- bestemming)	mutaties begroting 2022	31-12-2022 stand voor 1e begrotings- wijziging	mutaties 1e begrotings- wijziging 2022	31-12-2022 stand ná 1e begrotings- wijziging
Algemene reserve	243.916	15.675	259.591	-	259.591
Bestemmingsreserves:					
ICT	35.000	50.000	85.000	-85.000	-
Ombudsacademie		95.000	95.000	-95.000	-
subtotaal	35.000	145.000	180.000	-180.000	-
Totaal activa	278.916	160.675	439.591	-180.000	259.591